

PROIECT DE ACTIVITATE

Liceul Vocațional Pedagogic *Nicolae Bolcaș Beiuș*

Data:

Profesor consilier școlar *Nicoleta Stoița*

Clasa: a XI-a A

Durata activității: 50 minute

Obiectul: Psihologia Vârstelor

Tema: Preșcolarulitatea

Subiectul: Jocul în perioada preșcolarulității

Tipul activității: *mixtă*

Obiectiv fundamental:

Dobândirea de informații aferente caracteristicilor jocului copilului în general și jocului în perioada preșcolarulității (definiție, caracteristici, tipuri de jocuri).

Obiective operaționale:

➤ **Pentru domeniul cognitiv:**

C_c1. Să definească noțiunea de joc al copilului în general și jocul în perioada preșcolară;

C_c2. Să caracterizeze jocul preșcolarului;

C_c3. Să identifice categoriile de joc existente în perioada preșcolară;

C_c4. Să descrie rolul adultului în jocul copilului;

C_c5. Să creeze câte un joc didactic pentru situația didactică propusă de profesor.

➤ **Pentru domeniul afectiv:**

C_a1. Să coopereze în realizarea sarcinilor de lucru ale grupului;

C_a2. Să se implice activ în desfășurarea activității.

➤ **Pentru domeniul psihomotor:**

C_p1. Să utilizeze materialele didactice puse la dispoziție în mod eficient, în soluționarea sarcinilor de lucru.

Strategia didactică

1. Metode:

M1. Conversația catehetică;

M2. Conversația euristică;

M3. Prelegerea școlară;

M4. Explicația;

M5. Problematizarea.

2. Forme de organizare a activității elevilor:

Org1. individuală;

Org2. frontală;

Org3. de grup.

3. Resurse materiale:

m1. Film despre jocul în grădiniță;

m2. Carduri informative pentru etapa de creare a jocurilor;

m3. Foi, carioci, creioane;

m4. Prezentare Power Point.

Bibliografie:

- Sion, Grațiela, Psihologia Vârștelor Ediția a 4-a, Editura Fundației *România de Măine*, București, 2007;
- Șchiopu, Ursula, Verza, Emil, Psihologia Vârștelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.

<i>Momente ale activității</i>	<i>Competențe</i>	<i>Metoda didactică</i>	<i>Mijloace didactice</i>	<i>Forme de activitate</i>	<i>Activitatea profesorului</i>	<i>Activitatea elevului</i>
MOMENT ORGANIZATORIC					Profesorul pregătește materialele și sala de clasă pentru activitate.	Se pregătesc pentru activitate.
VERIFICARE INFORMAȚIILOR ANTERIOARE DETINUTE DE GRUPUL CLASA		<i>M1</i>		<i>Forg2</i>	<p><i>Care este etapa de dezvoltare despre care am discutat orele anterioare?</i></p> <p><i>Care sunt principalele caracteristici ale gândirii preșcolarului?</i></p> <p><i>Cum caracterizați limbajul copilului la vârsta preșcolarității?</i></p> <p><i>Care sunt principalele caracteristici ale dezvoltării personalității copilului preșcolar?</i></p>	<p>Preșcolariataea.</p> <p>Egocentrismul, animismul, artificialismul, realismul.</p> <p>Expansiune a limbajului, apar frazele, se dezvoltă latura fonetică, apare limbajul intern.</p> <p>Copilul este încă centrat pe sine; apar perioadele <u>opozității, grației, imitației.</u></p>

<p>PREGATIREA PSIHOLOGICA</p>			<p><i>m1</i></p>	<p><i>Forg2</i></p>	<p><i>Astăzi vom continua cu o nouă activitate care descrie specificul vieții copilului preșcolar și pentru a anticipa tema activității de azi, o să vă rog să urmărim împreună un filmuleț.</i></p> <p>Prezintă o înregistrare a unui cântecel joc din grădiniță.</p> <p><i>V-a plăcut înregistrarea? Ați recunoscut grupa la care a fost filmat? Care este această grupă? Câți anișori au copiii din grupă?</i></p> <p><i>Despre ce era vorba în cadrul înregistrării pe care am urmărit-o?</i></p>	<p>Ascultă indicațiile profesorului. Urmăresc cu atenție filmulețul propus.</p> <p>Răspund la întrebări</p> <p>Este vorba despre un joc.</p>
--	--	--	------------------	---------------------	---	--

ANUNTAREA TEMEI SI A COMPETENTELOR URMARITE				<i>F_{org2}</i>	<i>După cum ați dedus urmărind înregistrarea, tema lecției noastre de astăzi este <u>Jocul în perioada preșcolară</u> (scrie titlul pe tablă), iar la finalul activității voi veți putea să definiți noțiunea de joc, să caracterizați jocul în perioada preșcolară, să identificați principalele categorii de joc ale preșcolarului, să descrieți rolul adultului în jocul copilului și să creați un joc didactic prin care să transmiteți o informație la grupa de preșcolari.</i>	Asculta cu atenție. Notează titlul în caiete.
TRANSMITEREA/ INSUSIREA INFORMATIILOR NOI	<i>C_{c1}</i> <i>C_{a2}</i>	<i>M2</i>	<i>m4</i>	<i>F_{org1}</i> <i>F_{org2}</i>	<i>Ce credeți că este jocul? Haideți să notăm în caiete o definiție: H. Piéron definește jocul uman ca o activitate conformă unor reguli convenționale, ce presupun întotdeauna o parte mai mică sau mai mare de hazard, fără randament real, dar în care fiecare jucător încearcă și caută să câștige. Describe jocul ca și formă de activitate caracteristică tuturor vârstelor. Atenționează clasa asupra notării ideilor esențiale în caiete.</i>	Răspund la întrebare. Notează definiția în caiete. Ascultă cu atenție. Solicită eventuale clarificări. Notează în caiete.

	<i>C_{a2}</i>	<i>M2</i>		<i>Forg1</i>	<i>O să ne oprim în continuare atenția asupra caracteristicilor jocului în perioada preșcolară. Asistați și mai mult decât atât susțineți activități în grădiniță. Care este forma principală de activitate în grădiniță?</i>	Principala formă de activitate este <u>jocul</u> .
	<i>C_{c1}</i>			<i>Forg2</i>	<i>Haideți să notăm o definiție a jocului la copilul preșcolar: este o formă de manifestare caracteristică atât procesului instructiv-educativ din perioada preșcolară cât și activităților recreativ distractive sau la alegere.</i>	Notează definiția în caiete.
	<i>C_{c2}</i>	<i>M3</i>			Prezintă și explică principalele caracteristici ale jocului în perioada preșcolară. Atenționează clasa asupra notării ideilor esențiale în caiete.	Ascultă cu atenție. Solicită eventuale clarificări. Notează în caiete.
	<i>C_{c3}</i>	<i>M4</i>			Prezintă principalele categorii de joc din perspectiva lui <i>Jean Piaget</i> și exemplifică tipologia prezentată. Atenționează clasa asupra notării ideilor esențiale în caiete.	Ascultă cu atenție. Solicită eventuale clarificări. Notează în caiete.
	<i>C_{c4}</i>	<i>M2</i>			<i>Întrucât am stabilit că jocul reprezintă activitatea fundamentală a copilului și cadrul în care acesta află informații noi sau deprinde anumite comportamente și atitudini, o să ne oprim atenția în cele ce urmează asupra rolului pe care îl are adultul în jocul copilului. Considerați importantă intervenția adultului în joc? De ce?</i>	Răspund la întrebări.
	<i>C_{a2}</i>			<i>Forg1</i>	<i>Haideți atunci să consemnăm câteva aspecte</i>	Ascultă cu atenție.

				<i>Forg2</i>	<i>referitoare la rolul pe care adultul îl are în desfășurarea jocului.</i>	Solicită eventuale clarificări. Notează în caiete.
FIXAREA SI SISTEMATIZARE A NOILOR INFORMATII PRIN EXERCITII APLICATIVE	<i>Cc5 Ca1 Cp1</i>	<i>M5</i>	<i>m3 m2</i>	<i>Forg2 Forg3</i>	<i>După cum am menționat atunci când am discutat despre categoriile de joc, în grădiniță metoda cea mai des utilizată de educatoare este jocul didactic. Acest aspect îl vom evidenția și noi împreună acum: <u>jocul didactic</u>. Pentru acest moment al activității voi avea nevoie să formați 6 grupe de câte 5 membri fiecare. Fiecare grupă va primi o foaie cu sarcinile de lucru. Aveți la dispoziție 10 minute pentru a realiza sarcinile de lucru. Împarte cardurile cu sarcinile de lucru și oferă explicații grupelor. Invită un reprezentant al fiecărei grupe să prezinte modul de realizare a sarcinilor de lucru. Face precizări sau explică eventualele neclarități.</i>	Formează 6 grupe de câte 5 membri. Ascultă indicațiile. Realizează sarcinile de lucru. Prezintă produsele activității.
				<i>Forg2 Forg1</i>	<i>Care a fost subiectul discuției de astăzi? Cum definiți jocul în perioada preșcolară? Care sunt principalele categorii de joc?</i>	Răspund la întrebări.
ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII				<i>Forg2</i>	<i>Pentru data viitoare când ne vom întâlni, vă rog să învățați lecția de azi.</i>	Primesc sarcinile de lucru.

Jocul în perioada prescolarității

H. Piéron definește **jocul uman** ca o activitate conformă unor reguli convenționale, ce presupun întotdeauna o parte mai mică sau mai mare de hazard, fără randament real, dar în care fiecare jucător încearcă să caute să câștige.

Jocul este o formă fundamentală de activitate, având o importanță la fel de mare ca și activitățile de muncă sau de învățare. Jocul, ca și formă de activitate este caracteristic pentru toate vârstele, diferența care apare făcând referire cu precădere la funcțiile pe care le are:

- **Pentru perioada copilăriei**, până la tinerețe, jocul are funcții formative complexe.
- **Pentru perioada de tinerețe**, precum și la vârstele adulte și chiar mai târziu, jocul își modifică funcțiile îndeplinind roluri complementare celorlalte activități.
- **Ca activitate complementară**, jocul are funcția de antrenare psihologică sau de preambul al activităților de muncă propriu-zise, respectiv exersarea de strategii, antrenamentul pentru activitate, adaptarea la dificultăți.

Dinamica rolului jocului relativ la vârstele umane se descrie pe o linie ce este ascendentă în perioada copilăriei, fiind principala formă de activitate; intrarea în școală face ca activitatea de joc să treacă pe un plan secund; perioada tinereții este o perioadă în care activitatea de joc are

rolul de consum și canalizare a energiei; la vârstele adulte activitatea de joc capătă velleități de activitate recuperatorie relativă la activitatea de muncă.

Jocul îndeplinește pentru toate vârstele funcții psihologice complexe, funcții educative, între care amintim:

- asimilarea de conduite;
- acumularea de experiență și informație;
- funcții de dezvoltare fizică prin antrenarea sau menținerea capacităților fizice;
- funcții sociale în dezvoltarea relațiilor sociale (Ursula Șchiopu, 1975).

Jocul copilului în preșcolaritate

Jocul copilului în perioada preșcolară este o formă de manifestare caracteristică atât procesului instructiv-educativ din perioada preșcolară cât și activităților recreativ distractive sau la alegere.

Jocul copilului la 3-6 ani se îmbogățește foarte mult. Chiar dacă la 3 ani încă persistă jocul de manipulare, apar maniere complexe de dezvoltare a acestui tip de joc. Imitația predomină, dar funcționează ca un catalizator creativ, copilul preluând în comportamentul său conduitele umane simple la care a asistat.

La 4 ani, jocurile se complică și se diversifică foarte mult: copilul poate merge pe bicicleta cu 2 roți, poate patina, sunt favorite jocurile cu mingea și simte nevoia jocului cu ceilalți copii, astfel încât jocul izolat pierde din importanță. Se joacă mai bine cu un copil mai mare sau mai mic decât vârsta lui, unde exersează rolul de lider sau de subordonat.

La 5 ani, jocul de rol predomină. Copilul preia roluri din familie sau societate, acum el devine „mama”, „tata”, „pompiere”, „vânător”. Jocul „de-a mama și de-a tata” este diferit de cel legat de personajele întâlnite în societate.

Jocul în care apar rolurile parentale sau din familia extinsă au funcții de identificare și de integrare, ce sprijină dezvoltarea identității.

Jocurile de rol, în care copilul preia în fapt profesii întâlnite în experiența sa socială, au rolul de a integra informația privitoare la diverse aspecte ale vieții sociale.

Aceste tipuri de joc se îmbogățesc spre vârsta de 6 ani, conținând scenarii și prescrieri din ce în ce mai fidele realității. Simularea în jocul de-a magazinul, doctorul sau de-a școala/grădinița fac, prin punerea copilului în situație, să se extindă experiențele de cunoaștere și comunicare, de vehiculare a noilor informații dobândite din mediul social.

Categorii de joc

Jean Piaget clasifică jocurile în:

- *jocurile-exercițiu*, care presupun repetarea unei activități în scopul adaptării;
- *jocurile simbolice*, bazate pe transformarea realului prin asimilarea lui la trebuințele „eu”-lui (încep la 2-3 ani și au un apogeu la 5-6 ani);
- *jocurile cu reguli*, ce se transmit în cadru social, de la copil la copil, importanța acestora crescând o dată cu dezvoltarea vieții sociale.

Rolul adultului în jocul copilului este important în fiecare etapă a copilăriei mici, dar se modifică de la an la an, pe măsură ce copilul crește. Sintetic spus, până la 4 ani, rolul adultului este de stimulare, de la 4 ani, de acompaniere, copilul fiind cel care inițiază sau solicită tipul de joc.

Interacțiunea cu adultul în joc este importantă pentru deprinderea autonomiei de expresie, pentru suportul pe care-l oferă, pentru exersarea capacităților de limită (lucruri pe care le-a învățat de curând și de care nu este sigur, cum ar fi mersul pe bicicletă).

Dar cel mai important beneficiu al jocului cu adultul este **cel afectiv**. Copilul percepe dragostea parentală mai ușor în activitatea ludică, aceasta fiind asociată puternic cu sentimente pozitive față de activități de tip rutină (mâncat, îmbrăcat), care cel mai adesea, până la 4 ani, sunt privite negativ, de obicei pentru că ele întrerup jocul.